

Účetnictví a audit neziskových organizací a finančních institucí

Cíl a obsah zkoušky

Obsahem zkoušky je ověření znalostí v oblasti (a) účetnictví, účetní závěrky, právní úpravy a auditu organizací, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání a vybraných organizací veřejné správy (včetně problematiky jejich rozpočtů, financování a přezkoumání hospodaření) a (b) účetnictví, účetní závěrky, právní úpravy a auditu finančních institucí (bank, investičních fondů a komerčních pojišťoven). Uchazeč si volí zaměření zkoušky mezi ad (a) nebo ad (b).

Část A: Neziskové organizace

Vymezení témat

Část Organizace veřejné správy

1. Územní samosprávné celky – obce, hlavní město Praha (včetně městských částí hlavního města Prahy)

- Vymezení územních samosprávných celků, jejich postavení, orgány, jejich práva a povinnosti, hospodaření.
- Specifika účetnictví územních samosprávných celků (účetní metody a zásady).
- Účetní závěrka, obsah a náplň účetních výkazů.
- Hlavní a hospodářská činnost.
- Zásady sestavení rozpočtu a rozpočtového výhledu, jeho obsah, rozpočtová opatření, saldo příjmů a výdajů, způsob financování a závěrečný účet.
- Finanční výkaz – rozsah a způsob jeho sestavení.
- Přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků.

2. Dobrovolné svazky obcí

- Specifika účetnictví dobrovolných svazků obcí.
- Struktura směrné účtové osnovy a náplň účtových tříd.
- Účetní závěrka, obsah a náplň účetních výkazů.
- Předmět činnosti.
- Hospodaření a jeho přezkoumání.

3. Příspěvkové organizace

- Účetnictví příspěvkových organizací.
- Struktura směrné účtové osnovy a náplň účtových tříd.
- Účetní závěrka a obsah účetních výkazů.
- Finanční hospodaření příspěvkových organizací.
- Hlavní a hospodářská činnost.

Část Nestátní nevýdělečné organizace

1. Nestátní nevýdělečné organizace obecně

- Charakteristika nestátních nevýdělečných organizací.
- Specifické rysy účetnictví nestátních nevýdělečných organizací.
- Odlišnosti od účetnictví podnikatelských subjektů.
- Zvláštnosti jejich hospodaření a zdroje jejich financování.
- Hlavní a vedlejší (doplňková) činnost.
- Struktura účtové osnovy a náplň účtových tříd.
- Účetní závěrka a obsah účetních výkazů.

2. Obecně prospěšné společnosti

- Charakteristické rysy obecně prospěšné společnosti.
- Založení a vznik obecně prospěšné společnosti.
- Orgány – jejich práva a povinnosti.
- Činnost obecně prospěšné společnosti.
- Zásady hospodaření a vedení účetnictví obecně prospěšné společnosti.
- Účetní závěrka obecně prospěšné společnosti.
- Vznik povinnosti ověření účetní závěrky auditorem.
- Zrušení, likvidace a zánik obecně prospěšné organizace.

3. Spolky

- Charakteristické rysy spolku.
- Založení a vznik spolku.
- Orgány – jejich práva a povinnosti.
- Činnost spolku.
- Zásady hospodaření a vedení účetnictví spolku.
- Účetní závěrka spolku.
- Vznik povinnosti ověření účetní závěrky auditorem.
- Zrušení, likvidace a zánik spolku.

4. Ústavy

- Charakteristické rysy ústavu.
- Založení a vznik ústavu.
- Orgány – jejich práva a povinnosti.
- Činnost ústavu.
- Zásady hospodaření a vedení účetnictví ústavu.
- Účetní závěrka ústavu.
- Vznik povinnosti ověření účetní závěrky auditorem.
- Zrušení, likvidace a zánik ústavu.

5. Nadace a nadační fondy

- Charakteristické rysy nadace a nadačního fondu.
- Založení a vznik nadace a nadačního fondu.
- Orgány – jejich práva a povinnosti. Činnost nadace a nadačního fondu.
- Zásady hospodaření a vedení účetnictví nadace a nadačního fondu.
- Nadační kapitál a nadační jistina.
- Účetní závěrka nadace a nadačního fondu.
- Vznik povinnosti ověření účetní závěrky auditorem.
- Zrušení, likvidace a zánik nadace a nadačního fondu.

6. Veřejné výzkumné instituce

- Charakteristické rysy veřejně výzkumné instituce.
- Založení a vznik veřejné výzkumné instituce.
- Orgány – jejich práva a povinnosti.
- Činnost veřejné výzkumné instituce.
- Zásady hospodaření a vedení účetnictví veřejné výzkumné instituce.
- Účetní závěrka veřejné výzkumné instituce.
- Vznik povinnosti ověření účetní závěrky auditorem.
- Zrušení, likvidace a zánik veřejné výzkumné instituce.

7. Politické strany a politická hnutí

- Charakteristické rysy politické strany a politického hnutí.
- Založení a vznik politické strany apolitického hnutí.
- Orgány – jejich práva a povinnosti.
- Činnost politické strany a politického hnutí.
- Zásady hospodaření a vedení účetnictví politické strany a politického hnutí.
- Účetní závěrka politické strany a politického hnutí.

- Vznik povinnosti ověření účetní závěrky auditorem.
  - Zrušení, likvidace a zánik politické strany a politického hnutí.
- 8. Církev a náboženské společnosti**
- Charakteristické rysy církve a náboženské společnosti.
  - Založení a vznik církve a náboženské společnosti.
  - Orgány – jejich práva a povinnosti.
  - Činnost církve a náboženské společnosti.
  - Zásady hospodaření a vedení účetnictví církve a náboženské společnosti.
  - Účetní závěrka církve a náboženské společnosti.
  - Vznik povinnosti ověření účetní závěrky auditorem.
  - Zrušení, likvidace a zánik církve a náboženské společnosti.
- 9. Vysoké školy**
- Charakteristické rysy veřejné, soukromé a státní vysoké školy.
  - Založení a vznik veřejné a soukromé vysoké školy.
  - Orgány – jejich práva a povinnosti.
  - Činnost veřejné a soukromé vysoké školy.
  - Zásady hospodaření a vedení účetnictví veřejné a soukromé vysoké školy.
  - Účetní závěrka veřejné a soukromé vysoké školy.
  - Vznik povinnosti ověření účetní závěrky auditorem.
  - Zrušení, likvidace a zánik veřejné a soukromé vysoké školy.
- 10. Specifika auditu nestátních nevýdělečných organizací**

Literatura

a) Knižní publikace, další odborné publikace

Povinná

- [1] NEJEZCHLEB Zdeněk, SCHNEIDEROVÁ Ivana: Dlouhodobý majetek ÚSC, DSO a příspěvkových organizací 2021. ACHA OBEC ÚČTUJE, 2021. ISBN 978-80-907757-0-1.
- [2] SCHNEIDEROVÁ, I., VAVRIŠINOVÁ, K., NEJEZCHLEB, Z.: KOMPLET Účetní souvztažnosti ÚSC. ACHA OBEC ÚČTUJE, 2022. E-publikace.
- [3] BŘEZINOVÁ, Hana: Účetnictví veřejného sektoru, 2. vyd. Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo 2019. ISBN 978-80-87314-97-5.
- [4] DOBROZEMSKÝ, Václav, STEJSKAL, Jan: Nevýdělečné organizace v teorii. 2. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-104-0.
- [5] DOBROZEMSKÝ, Václav, STEJSKAL, Jan: Nevýdělečné organizace v praxi. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-040-1.
- [6] JOŠT, Marek: Nestátní neziskové organizace. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2019. ISBN 978-80-245-2325-5.

Doporučená

- [7] BŘEZINOVÁ, Hana. Účetní předpisy pro vybrané účetní jednotky. Praha: Wolters Kluwer. 2017. 350 s. ISBN 978-80-7552-581-9 (váz.), 978-80-7552-582-6 (e-publ.), 978-80-7552-583-3 (pdf), 978-80-7552-584-0 (mobi).
- [8] BŘEZINOVÁ, Hana. Souvztažnosti pro příspěvkové organizace. Praha: Verlag Dashofer. 2020. 216 s. ISBN 978-80-87963-87-6.
- [9] Mezinárodní účetní standardy pro veřejný sektor (IPSAS); (v aktuálním znění: <http://www.ifac.org/publications-resources/2016-handbook-international-public-sector-accounting-pronouncements>).

b) Právní předpisy

Obecná znalost

- [1] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- [2] Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů.
- [3] Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.
- [4] Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů.
- [5] Zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů.
- [6] Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.
- [7] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- [8] Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.
- [9] Vyhláška č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.
- [10] Vyhláška č. 383/2009 Sb., technická vyhláška.
- [11] Vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků, ve znění pozdějších předpisů.
- [12] Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.
- [13] Zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), ve znění pozdějších předpisů.

Podrobná znalost

- [14] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- [15] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
- [16] Vyhláška č. 504/2002 Sb., k zákonu o účetnictví pro nepodnikatele.
- [17] Vyhláška č. 410/2009 Sb., k zákonu o účetnictví pro některé vybrané účetní jednotky.
- [18] České účetní standardy pro nevýdělečné organizace č. 401-414.
- [19] České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky č. 701-710.
- [20] Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech, v platném znění.
- [21] Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů.

c) Auditorské standardy a podobné normy

- [1] Auditorský standard č. 52 Přezkoumání hospodaření a audit účetní závěrky územních samosprávných celků, v platném znění.
- [2] Mezinárodní auditorské standardy (pozn.: řada postupů obsažených v ISA pro provádění přezkoumání hospodaření ÚSC nemusí být použitelná).
- [3] Mezinárodní etický kodex pro auditory a účetní odborníky (včetně Mezinárodních standardů nezávislosti).

Pomůcky u zkoušky

- Kalkulačka (u elektronické zkoušky je k dispozici na PC).
- Psací potřeby, zvýrazňovače (pro případ tištěného zadání zkoušky).
- Právní předpisy výše uvedené v tištěné formě bez poznámek. Text předpisů může být strukturován podtrháváním a zvýrazňováním jednotlivých částí textu.

Průběh a podmínky zkoušky

- Maximální doba trvání zkoušky: 4 hodiny.
- Forma zkoušky: na PC.
- Testové otázky – otázky ano/ne; otázky a, b, c, d, e; výkladové otázky.
- Příklady: 2-6 příkladů a případových studií (*řešení úkolů může být např. výpočtem určité hodnoty, slovní otevřenou odpovědí, výběrem z nabízených odpovědí a, b, c, d, e, nebo kombinací těchto způsobů*).

Celkové hodnocení zkoušky

- Celkové maximální bodové hodnocení dílčí části auditorské zkoušky: 100 bodů
- Z toho 50 bodů připadá na část OVS a 50 bodů na část NNO.
- Z celkového počtu bodů maximálně 40 bodů připadá na testové otázky (maximálně 20 bodů OVS a maximálně 20 bodů NNO), zbytek bodů pak připadá na příkladovou část dílčí části auditorské zkoušky.
- Počet bodů, které lze maximálně získat za každou otázku, každý příklad či jeho dílčí řešení, je uveden vždy přímo v zadání zkoušky.
- Minimální počet bodů pro úspěšné vykonání dílčí části auditorské zkoušky: 60 bodů